

PROGRESSIEF NEDERLAND

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Huishoudelijk reglement

Hoofdstuk 1: Algemeen

Artikel 1: Definities

- Advieslijst: de namenlijst van de personen die wordt voorgelegd ter vaststelling aan het congres, ledenvergadering of via een referendum over de advieslijst
- Amendement: Een amendement is een schriftelijk voorstel om een voorstel te veranderen. Er zijn drie soorten amendementen:
 - Toevoegen – tekst aan een voorstel toevoegen.
 - Vervangen – een deel van een voorstel vervangen door andere tekst.
 - Schrappen – tekst uit een voorstel weghalen.
- Gremium: de groepen mensen die vergaderen en besluiten nemen voor de partij, zoals het landelijk bestuur, de lokale ledenvergadering of de klachtencommissie ongewenste omgangsvormen.
- Motie: Een motie is een schriftelijk voorstel om:
 - een mening of standpunt uit te spreken over een onderwerp op de agenda;
 - een bestuur of een fractie te vragen iets te doen of juist iets niet te doen.
- Neveninstelling: een organisatie die door het landelijk partijbestuur wordt aangewezen en die een speciale taak of functie heeft voor de partij, zoals onderzoek doen, jongeren betrekken, buitenlandse activiteiten organiseren, of leden ondersteunen die een bestuursfunctie hebben of hebben gehad.
- Onderdeel: de verschillende delen waaruit de partij is opgebouwd. Elk onderdeel heeft zijn eigen organisatie en taken. Er zijn onderdelen op landelijk, provinciaal en lokaal niveau.
- Ordevoorstel: Een ordevoorstel is een voorstel dat gaat over hoe de vergadering verloopt. Het gaat dus niet over de inhoud van het onderwerp dat besproken wordt, maar over de manier waarop de vergadering wordt gehouden.
- Regeling: een procedure, reglement of werkwijze die de partij heeft vastgelegd en gepubliceerd (bijvoorbeeld op de website). Het laat leden weten hoe ze iets moeten aanpakken of gebruiken binnen de partij.
- Voordracht: Een voordracht is een voorstel tot benoeming of aanwijzing van een persoon (of meerdere personen) voor een bepaalde functie of taak.
- Voorstel: Een voorstel is een schriftelijk idee of plan waarover tijdens een vergadering een besluit wordt genomen.

Hoofdstuk 2: Lidmaatschap en contributie

Contributies en giften

Artikel 2: Contributies

1. De partij heeft twee (2) soorten contributies:
 - a. Algemene contributies die ieder lid moet betalen;
 - b. Aanvullende contributies die leden moeten betalen die een functie in het openbaar bestuur vervullen.
2. Het landelijk partijbestuur stelt vast voor welke functies een aanvullende contributie moet worden betaald en houdt daarvan een lijst bij.
3. Het landelijk partijbestuur is verantwoordelijk voor de inning van de contributies.

Artikel 3: Giften

Het landelijk partijbestuur stelt een regeling vast waarin bepaald wordt hoe omgegaan wordt met bijdragen en de openbaarmaking daarvan. De regeling wordt op de website van de partij gepubliceerd.

Diversiteit, representatie, inclusie en toegankelijkheid

Artikel 4: Diversiteit, representatie en inclusie

De partij zorgt in al haar onderdelen, organen, functies en processen voor een evenwichtige en brede vertegenwoordiging. Besturen, werkgroepen, commissies en (advies)kandidatenlijsten worden zodanig samengesteld dat zij een diverse afspiegeling van de samenleving vormen. Bij de samenstelling wordt actief gestuurd op een evenwichtige combinatie van achtergronden, kennis en ervaring. Daarbij wordt bijzondere aandacht besteed aan groepen die in de politiek structureel minder goed vertegenwoordigd zijn.

Artikel 5: Toegankelijkheid

1. De partij zet zich actief in om bijeenkomsten, activiteiten, communicatie en besluitvormingsprocessen toegankelijk te maken voor haar leden en communiceert hierover.
2. Bij de inrichting daarvan wordt rekening gehouden met verschillen in taal, fysieke, psychologische en neurologische omstandigheden, digitale vaardigheden, financiële positie en andere omstandigheden die deelname kunnen belemmeren
3. De partij neemt maatregelen om drempels voor deelname weg te nemen en waarborgt dat leden en belangstellenden op een gelijkwaardige manier kunnen meedoen, meepraten en meebeslissen.

Integriteit

Artikel 6: Onverenigbare functies

1. De volgende functies mogen niet tegelijk door hetzelfde lid worden uitgeoefend, ook niet als de wet dit toestaat:
 - a. lid zijn van meer dan één gekozen orgaan, zoals: (deel)gemeenteraad, Provinciale Staten, waterschapsbestuur, Eerste Kamer, Tweede Kamer of Europees Parlement;
 - b. lid zijn van een gekozen orgaan en tegelijk lid zijn van het bestuur van het onderdeel van de partij;
 - c. lid zijn van het partijbestuur of afdelingsbestuur op hetzelfde niveau en tegelijk ambtsdrager zijn (wethouder, burgemeester, dijkgraaf, gedeputeerde, staatssecretaris of minister);
 - d. lid zijn van het landelijk partijbestuur, de raad van toezicht, het presidium, de commissie voor geschil en beroep of de klachtencommissie ongewenste omgangsvormen;
 - e. lid zijn van een van de organen genoemd onder d én medewerker zijn van het bureau of van de fracties in de Eerste Kamer, Tweede Kamer of de Europese delegatie;
 - f. lid zijn van een kandidaatstellingscommissie en tegelijk kandidaat zijn voor of zitting hebben in het gremium waarvoor die commissie werkzaam is;

- g. medewerker zijn van een bestuur van een onderdeel van de partij of van een fractie en tegelijk lid zijn van dat bestuur of van die fractie.
2. Het landelijk partijbestuur kan gemotiveerd een uitzondering maken op deze regel.
3. Als de uitzondering een lid van het landelijk partijbestuur zelf betreft, dan kan alleen de raad van toezicht deze uitzondering verlenen.
4. Bij twijfel of functies tegelijk mogen worden vervuld kan ieder lid de commissie voor geschil en beroep om een bindend oordeel vragen.

Artikel 7: Integriteit

Het landelijk partijbestuur stelt een regeling vast waarin staat hoe vermoedens van integriteitsproblemen veilig kunnen worden gemeld, zowel binnen als buiten de partij. De regeling wordt op de website van de partij gepubliceerd.

Hoofdstuk 3: Landelijk

Landelijke ledenvergadering: Het congres

Besluitvorming op het congres

Artikel 8: Congres – Uitnodiging

1. Minimaal tien (10) weken voor het congres krijgen de leden een uitnodiging. In de uitnodiging staan de datum, tijd en plaats van het congres. In de uitnodiging staat ook hoe en wanneer leden voorstellen, moties, amendementen en de bijbehorende ondersteuningsverklaringen kunnen indienen en voor welke functies kandidaten benoemd moeten worden.
2. Minimaal vijf (5) weken voor het congres krijgen de leden de ingediende voorstellen toegestuurd.
3. Minimaal twee (2) weken voor het congres krijgen de leden de agenda. Hierin staat ook een toelichting en uitleg over de stemprocedures, zowel voorafgaand aan als tijdens het congres.
4. In dringende gevallen mag het landelijk partijbestuur afwijken van de termijnen. Het landelijk partijbestuur maakt dan een verkort tijdschema dat moet worden goedgekeurd door het presidium. Dit schema wordt direct na goedkeuring met de leden gedeeld.

Artikel 9: Congres – Voorstellen, amendementen en moties

1. Voorstellen kunnen worden ingediend tot uiterlijk zes (6) weken voor het congres. Dit kan door het landelijk partijbestuur of door minstens 3% van de stemgerechtigde leden samen.
2. Amendementen op voorstellen kunnen worden ingediend tot uiterlijk drie (3) weken voor het congres. Dit kan door het landelijk partijbestuur of door minstens 1% van de stemgerechtigde leden samen.
3. Moties kunnen worden ingediend tot uiterlijk drie (3) weken voor het congres. Dit kan door het landelijk partijbestuur of door minstens 0,5% van de stemgerechtigde leden samen.
4. Actuele moties kunnen worden ingediend tot uiterlijk vierentwintig (24) uur voor aanvang van het congres. Dit kan door het landelijk partijbestuur of door minstens 0,5% van de stemgerechtigde leden samen. Het presidium laat deze alleen toe als

het onderwerp spoedeisend is en het onderwerp drie (3) weken voor het congres nog niet bekend was.

5. Het landelijk partijbestuur zorgt voor een applicatie op de website van de partij waar leden voorstellen, moties en amendementen kunnen indienen en steunbetuigingen kunnen verzamelen. De applicatie is minimaal tien (10) weken voor het congres beschikbaar. Het presidium kan regels maken over hoe voorstellen, moties, amendementen en steunbetuigingen eruit moeten zien.
6. Voor elk voorstel, amendement of motie op het congres geeft het landelijk partijbestuur een reactie met een stemadvies aan de leden.

Artikel 10: Congres – Leiding congres en spreektijd

1. Het presidium draagt zorg voor de orde en leidt de vergadering van het congres.
2. Het presidium stelt de agenda op en verdeelt de beschikbare tijd over de onderwerpen.
3. Het presidium kan een afhandelingsvoorstel maken. In dit voorstel staat hoe voorstellen, amendementen en moties op het congres worden behandeld. Om dit voorstel goed op te stellen kan het presidium vooraf een digitale stemming organiseren. De uitslag daarvan wordt gebruikt bij het opstellen van het afhandelingsvoorstel.
4. Alle op het congres aanwezige leden mogen spreken. Het presidium kan de spreektijd verdelen, beperken of een lid het woord ontnemen als dat nodig is.
5. Alle leden die aanwezig zijn op het congres mogen tijdens de vergadering een ordevoorstel doen. Ordevoorstellen moeten worden ingediend bij het presidium. Het presidium bepaalt wanneer dit ordevoorstel wordt besproken. Tijdens een stemming mag geen ordevoorstel worden gedaan.

Artikel 11: Congres – Stemmingen

1. Het presidium beslist hoe stemmingen plaatsvinden.
2. Over zaken wordt digitaal, bij handopsteken of met gebruik van stemkaarten gestemd.
3. Over personen wordt digitaal of schriftelijk gestemd. Stemmingen over personen zijn anoniem en vertrouwelijk. Tenzij dit huishoudelijk reglement besluitvorming bij acclamatie mogelijk maakt
4. Het presidium stelt de uitslag van een stemming vast. De uitgesproken uitslag is de geldende uitslag, tenzij een lid de uitslag onmiddellijk betwist en het congres naar aanleiding daarvan anders besluit.

Besluitvorming per referendum

Artikel 12: Referendum – Besluitvorming per referendum

Bij een referendum kunnen alle stemgerechtigde leden tot een vooraf bekendgemaakt tijdstip digitaal stemmen over een voorstel of benoeming waar normaal het congres over beslist.

Artikel 13: Referendum – Het aanvragen van een referendum

1. Leden kunnen het landelijk partijbestuur schriftelijk vragen om een referendum te organiseren. Het presidium beoordeelt het verzoek.

2. Een verzoek tot het houden van een referendum moet de volgende onderdelen bevatten:
 - a. een duidelijke omschrijving van het voorstel dat aan de leden voorgelegd moet worden;
 - b. een overzicht van de namen en lidnummers van de leden die het verzoek ondersteunen.
3. Een voorstel dat in een referendum aan de leden wordt voorgelegd moet:
 - a. duidelijk en goed te begrijpen zijn;
 - b. gaan over één bepaald onderwerp;
 - c. te beantwoorden zijn met 'voor', 'tegen' en 'blanco'.
4. Het landelijk partijbestuur laat binnen twee (2) weken weten dat het verzoek is ontvangen en stuurt het verzoek aan het presidium.
5. Binnen vier weken na ontvangst van het verzoek beslist het presidium of het verzoek voldoet aan de regels. Als het verzoek wordt afgewezen, legt het presidium aan de indieners uit waarom.

Artikel 14: Referendum – Onderwerpen

Een referendum kan, tenzij in de statuten of het huishoudelijk reglement anders is bepaald, niet worden gehouden over voorstellen die betrekking hebben op:

- a. het schorsen of uit een functie ontheffen, dan wel ontslaan, van een persoon;
- b. wijzigingen van statuten en/of het huishoudelijk reglement;
- c. meervoudige aangelegenheden zoals verkiezingsprogramma's en het beginselprogramma;
- d. de rechtspositie van medewerkers van de partij en bezoldigde bestuurders.

Artikel 15: Referendum – De uitslag

1. Het presidium stelt de uitslag van het referendum vast.
2. Het voorstel is aangenomen als meer dan de helft van het aantal uitgebrachte stemmen 'voor' is. Blanco stemmen tellen mee voor de opkomst, niet voor het bepalen van de uitslag.
3. De uitslag van het referendum is geldig als minstens vijftien procent (15%) van de stemgerechtigde leden een stem heeft uitgebracht.
4. De uitslag van het referendum wordt gepubliceerd op de website van de partij.
5. Een lid kan binnen 24 uur nadat de uitslag is vastgesteld, beroep aantekenen bij de commissie van geschil en beroep als er fouten of onregelmatigheden zijn geweest. De commissie beslist binnen 24 uur over het beroep. Als het beroep gegrond is neemt het bestuur direct een beslissing over de gevolgen voor de uitslag van het referendum.

Het landelijk partijbestuur

Samenstelling, selectie en benoeming landelijk partijbestuur

Artikel 16: Landelijk partijbestuur – Samenstelling

1. Het landelijk partijbestuur bestaat uit minimaal zeven (7) en maximaal negen (9) leden.
2. De omvang van het landelijk partijbestuur wordt vastgesteld door de raad van toezicht.

3. Een afgevaardigde van iedere neveninstelling, van de fracties in de Eerste Kamer en Tweede Kamer en van de delegatie in het Europees Parlement kan de vergaderingen van het landelijk partijbestuur met raadgevende stem bijwonen.

Artikel 17: Landelijk partijbestuur – Selectie

1. Als er een vacature is dan stelt de raad van toezicht een profielschets vast. Daarin staat aan welke eisen kandidaten voor de functie moeten voldoen, hoe en tot wanneer leden kunnen solliciteren en of de benoeming plaatsvindt op het congres of in een referendum. In de profielschets staat ook of een functie bezoldigd is en wat de hoogte van de bezoldiging is.
2. De raad van toezicht benoemt een kandidaatstellingscommissie. Deze commissie geeft op basis van de profielschets onafhankelijk advies aan het congres over wie benoemd kan worden. De commissie beoordeelt alle kandidaten op basis van de profielschets en de integriteitstoets. De commissie kan kandidaten vragen stellen over hun kennis en vaardigheden, referenties natrekken en extra informatie over hen opvragen. De integriteitstoets wordt uitgevoerd volgens een door het landelijk partijbestuur vastgestelde procedure.
3. De kandidaatstellingscommissie kan besluiten dat een kandidaat niet mee mag doen aan de procedure. Dit kan als er problemen zijn met de integriteit van de kandidaat, als de kandidaat niet voldoet aan de profielschets of als te verwachten is dat de kandidaat schade zal toebrengen aan het aanzien van de partij. De kandidaat wordt hierover direct schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd en kan binnen 48 uur in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. De commissie van geschil en beroep kan besluiten dat de kandidaat toch mag meedoen aan de procedure.

Artikel 18: Landelijk partijbestuur – Benoeming op het congres

1. Als er net zoveel posities te vervullen zijn als dat er kandidaten zijn, dan kunnen deze kandidaten per acclamatie door het congres worden gekozen. Het congres kan er ook voor kiezen één of meerdere kandidaten niet te benoemen.
2. Als er meer kandidaten zijn dan er plaatsen te vervullen zijn wordt er in één stemming beslist over alle beschikbare posities. De kandidaten met de meeste stemmen zijn gekozen, zolang zij meer dan de helft van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen hebben gekregen. Als na deze eerste stemming niet alle plaatsen zijn vervuld, wordt een herstemming gehouden voor de resterende plaatsen. Aan deze herstemming doen alleen de kandidaten mee die in de eerste stemming de meeste stemmen kregen, maar niet zijn gekozen. Het aantal kandidaten in de herstemming is steeds twee keer het aantal nog openstaande plaatsen. De kandidaat (of kandidaten) die in de herstemming de meeste stemmen krijgt (krijgen), is (zijn) gekozen.
3. Als kandidaten in een stemming evenveel stemmen krijgen en er daardoor geen winnaar is wordt er een herstemming gehouden tussen deze kandidaten. Als de herstemming ook geen winnaar geeft beslist het lot.

Artikel 19: Landelijk partijbestuur – Benoeming in een referendum

1. Bij het referendum wordt digitaal gestemd volgens dezelfde regels als bij een benoeming op het congres.
2. Het presidium (landelijk) controleert of de stemming eerlijk verloopt en stelt de uitslag vast.
3. Een lid kan binnen 24 uur nadat de uitslag is vastgesteld, beroep aantekenen bij de commissie van geschil en beroep als er fouten of onregelmatigheden zijn geweest. De commissie beslist binnen 24 uur over het beroep. Als het beroep gegrond is neemt het bestuur direct een beslissing over de gevolgen voor de uitslag van het referendum.

Artikel 20: Het bureau

1. Aan het hoofd van het bureau staat een directeur. Het partijbestuur benoemt de directeur.
2. De directeur is bestuurder in de zin van de Wet op de ondernemingsraden.
3. Het partijbestuur legt in een directiestatuut vast welke bevoegdheden de directeur heeft.

Het geloot ledenberaad

Artikel 21: Het geloot ledenberaad

1. Het geloot ledenberaad kan worden ingezet door het landelijk partijbestuur of een afdelingsbestuur.
2. Het geloot ledenberaad werkt en wordt samengesteld volgens een door het landelijk partijbestuur vastgestelde regeling die op de website van de partij gepubliceerd wordt.
3. De leden van het ledenberaad kunnen worden geloot via een gewogen loting om ervoor te zorgen dat het ledenberaad een goede afspiegeling kan vormen van de partij en de samenleving.
4. Het geloot ledenberaad wordt landelijk ten minste één keer per jaar door het partijbestuur ingezet.

Het presidium

Samenstelling, selectie en benoeming presidium

Artikel 22: Het presidium – Samenstelling

Het presidium bestaat uit minimaal zeven (7) en maximaal negen (9) leden.

Artikel 23: Het presidium – De benoeming

De leden van het presidium worden benoemd volgens dezelfde regels als de leden van het landelijk partijbestuur.

De raad van toezicht

Samenstelling, selectie, benoeming en werkwijze raad van toezicht

Artikel 24: De raad van toezicht– Samenstelling

De raad van toezicht bestaat uit minimaal negen (9) en maximaal elf (11) leden.

Artikel 25: De raad van toezicht – De benoeming

De leden van de raad van toezicht worden benoemd volgens dezelfde regels als de leden van het landelijk partijbestuur.

Artikel 26: De raad van toezicht – Werkwijze

De raad van toezicht werkt op basis van een door henzelf vastgestelde regeling die op de website van de partij gepubliceerd wordt.

De commissie van geschil en beroep

Samenstelling, selectie, benoeming en werkwijze commissie van geschil en beroep

Artikel 27: De commissie van geschil en beroep – Samenstelling

De commissie van geschil en beroep bestaat uit vijf (5) leden.

Artikel 28: De commissie van geschil en beroep – De benoeming

De leden van de commissie van geschil en beroep worden benoemd volgens dezelfde regels als de leden van het landelijk partijbestuur.

Artikel 29: De commissie van geschil en beroep – Werkwijze

1. De commissie van geschil en beroep doet binnen 60 dagen nadat een beroepschrift of een verzoek tot behandeling van een geschil is ontvangen uitspraak, tenzij in de statuten of reglementen een andere termijn is opgenomen.
2. De commissie van geschil en beroep werkt op basis van een door henzelf vastgestelde regeling die op de website van de partij gepubliceerd wordt.

De klachtencommissie ongewenste omgangsvormen

Samenstelling, selectie, benoeming en werkwijze klachtencommissie ongewenste omgangsvormen

Artikel 30: De klachtencommissie ongewenste omgangsvormen – Samenstelling

De klachtencommissie ongewenste omgangsvormen bestaat uit ten minste vijf (5) en maximaal negen (9) leden.

Artikel 31: De klachtencommissie ongewenste omgangsvormen – Werkwijze

De klachtencommissie ongewenste omgangsvormen werkt op basis van een door het landelijk partijbestuur vastgestelde regeling die op de website van de partij gepubliceerd wordt.

Hoofdstuk 4: Provinciaal en lokaal

Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen

Artikel 32: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Uitnodiging

1. Minimaal twee (2) weken voor een ledenvergadering krijgen de leden een uitnodiging. In de uitnodiging staan de datum, tijd, plaats en agenda van de vergadering. In de uitnodiging staat ook hoe en wanneer leden voorstellen, moties en amendementen kunnen indienen en voor welke functies kandidaten benoemd moeten worden.

2. Uiterlijk een (1) week voor de ledenvergadering krijgen de leden ingediende voorstellen toegestuurd. Inclusief een toelichting en uitleg over de stemprocedures, zowel voorafgaand als tijdens de ledenvergadering.
3. In dringende gevallen mag het afdelingsbestuur afwijken van de termijnen. Het afdelingsbestuur maakt dan een verkort tijdschema dat met de leden wordt gedeeld.

Artikel 33: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Voorstellen, amendementen en moties

Tijdens of in aanloop naar een ledenvergadering van een onderdeel van de partij kunnen bij het bestuur voorstellen, amendementen, moties en ordevoorstellen worden ingediend door leden of het bestuur van dat onderdeel.

Artikel 34: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Kascommissie

1. De ledenvergadering benoemt jaarlijks een kascommissie van ten minste twee personen die geen lid van het bestuur zijn. Ieder lid van de afdeling kan zich voor de kascommissie beschikbaar stellen. Het bestuur is verantwoordelijk voor een goed verloop van het benoemingsproces en kan leden voor de kascommissie voordragen.
2. De kascommissie controleert jaarlijks de boeken van de afdeling en rapporteert hierover aan de ledenvergadering.

Artikel 35: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Leiding en spreektijd

1. Het afdelingsbestuur draagt zorg voor de orde en leiding van de ledenvergadering. Zij kunnen daartoe een (externe) technisch voorzitter aanwijzen.
2. Het afdelingsbestuur stelt de agenda op en verdeelt de beschikbare tijd over de onderwerpen.
3. Alle op de ledenvergadering aanwezige leden mogen spreken. De voorzitter van de vergadering kan de spreektijd verdelen, beperken of een lid het woord ontnemen als dat nodig is.
4. Alle leden die tot de afdeling behoren en aanwezig zijn op de ledenvergadering mogen tijdens de vergadering een ordevoorstel doen. De voorzitter van de vergadering bepaalt wanneer dit voorstel wordt besproken. Tijdens een stemming mag geen ordevoorstel worden gedaan.

Artikel 36: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Stemmingen

1. Het bestuur van het onderdeel beslist hoe stemmingen plaatsvinden.
2. Over zaken wordt digitaal, bij handopsteken of met gebruik van stemkaarten gestemd.
3. Over personen wordt digitaal of schriftelijk gestemd. Stemmingen over personen zijn anoniem en vertrouwelijk. Tenzij dit huishoudelijk reglement besluitvorming bij acclamatie mogelijk maakt
4. De uitgesproken uitslag is de geldende uitslag, tenzij een lid de uitslag onmiddellijk betwist en de vergadering naar aanleiding daarvan anders besluit.

Artikel 37: Ledenvergaderingen in provinciale en lokale afdelingen – Stemmen: Uitslag en vaststelling

1. De ledenvergadering besluit bij volstreekte meerderheid (meer dan de helft) van de uitgebrachte stemmen, tenzij de wet of statuten anders zeggen. Blanco stemmen

tellen mee voor de opkomst, niet voor het bepalen van de uitslag. Stemmen met een volmacht mag niet.

2. Alleen geldige stemmen van stemgerechtigde leden worden meegeteld; bij digitale deelname moet het lid op een betrouwbare wijze zijn geïdentificeerd.
3. De voorzitter van de vergadering maakt de uitslag bekend en verklaart het besluit genomen of verworpen. De uitgesproken uitslag is de geldende uitslag, tenzij dit onmiddellijk wordt betwist. In dat geval vindt een hertelling plaats.
4. Bij stemmingen over personen worden alleen de aantallen uitgebrachte stemmen genoteerd.

Besturen van provinciale en lokale afdelingen

Taken, samenstelling en benoeming besturen provinciale en lokale afdelingen

Artikel 38: Afdelingsbesturen, provinciaal en lokaal – taken

Het afdelingsbestuur is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de afdeling, daaronder valt in ieder geval:

- a. het jaarlijks opstellen van een jaarplan en begroting en het ter vaststelling voorleggen van deze documenten aan de ledenvergadering;
- b. het opbouwen van de beweging;
- c. het organiseren en coördineren van deelname aan de verkiezingen in het eigen gebied;
- d. scouting, scholing en talentontwikkeling in de eigen afdeling;
- e. zorgdragen voor een veilige, inclusieve en toegankelijke afdelingscultuur, waarin belemmeringen voor deelname actief worden gesignaleerd en weggenomen;
- f. het coördineren van eventuele bewegingsteams in de eigen regio.

Artikel 39: Afdelingsbesturen, provinciaal en lokaal – samenstelling

1. Het afdelingsbestuur bestaat uit minimaal drie (3) leden die worden benoemd voor een periode van vier (4) jaar. Met instemming van de ledenvergadering kan deze termijn bij de benoeming worden verkort tot minimaal twee (2) jaar.
2. Leden van het afdelingsbestuur die een volledige termijn hebben gezeten kunnen daarna nog één (1) keer direct worden herbenoemd. Het landelijk partijbestuur kan uitzonderingen maken op deze regel.
3. De omvang van het afdelingsbestuur wordt vastgesteld door de ledenvergadering.

Artikel 40: Afdelingsbesturen, provinciaal en lokaal - benoeming

1. Als er een vacature is dan maakt het afdelingsbestuur een profielschets. Daarin staat aan welke eisen kandidaten voor de functie moeten voldoen en hoe en tot wanneer leden kunnen solliciteren.
2. Het afdelingsbestuur kan een kandidaatstellingscommissie benoemen. Deze commissie geeft op basis van de profielschets onafhankelijk advies aan de ledenvergadering over de geschiktheid van de kandidaten.
3. De kandidaatstellingscommissie kan besluiten dat een kandidaat niet geschikt is voor benoeming. Dit kan als de kandidaat niet voldoet aan de profielschets, niet voldoet aan de integriteitseisen of als te verwachten is dat de kandidaat ernstige schade zal toebrengen aan het aanzien van de partij. Een kandidaat die niet geschikt is bevonden, kan niet verder meedoen aan de procedure. De kandidaat wordt hierover direct schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd en kan binnen 48 uur

in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. De commissie van geschil en beroep kan besluiten dat de kandidaat toch mag meedoen aan de procedure.

4. Als er net zoveel posities te vervullen zijn als dat er kandidaten zijn, dan kunnen deze kandidaten per acclamatie door de ledenvergadering worden gekozen. Tenzij de vergadering besluit de kandidaatstelling te heropenen en te stemmen op een volgende ledenvergadering.
5. Als er meer kandidaten zijn dan er plaatsen te vervullen zijn wordt er in één stemming beslist over alle beschikbare posities. De kandidaten met de meeste stemmen zijn gekozen, zolang zij meer dan de helft van het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen hebben gekregen. Als na deze eerste stemming niet alle plaatsen zijn vervuld, wordt een herstemming gehouden voor de resterende plaatsen. Aan deze herstemming doen alleen de kandidaten mee die in de eerste stemming de meeste stemmen kregen, maar niet zijn gekozen. Het aantal kandidaten in de herstemming is steeds twee keer het aantal nog openstaande plaatsen. De kandidaat (of kandidaten) die in de herstemming de meeste stemmen krijgt (krijgen), is (zijn) gekozen.

Artikel 41: Bewegingsteams

1. De ledenvergadering van een lokale afdeling kan besluiten een of meerdere bewegingsteam(s) in te stellen.
2. Een bewegingsteam beslaat (een deel van) een gemeente en is in het eigen gebied verantwoordelijk voor:
 - a. het opbouwen van de beweging;
 - b. het uitvoeren van campagneactiviteiten;
 - c. het werven en binden van leden;
 - d. het versterken en bewaken van de partijcultuur;
 - e. het vormen van de schakel tussen politiek en maatschappij.
3. Een bewegingsteam heeft een coördinator. De ledenvergadering van een lokale afdeling kan besluiten om de coördinator ook te benoemen tot lid van het lokale afdelingsbestuur.

Hoofdstuk 5: Verkiezingen

Vorbereiding verkiezingen

Artikel 42: Vorbereiding

1. De bepalingen in dit hoofdstuk zijn, tenzij anders vermeld, van toepassing op alle verkiezingen waaraan de partij meedoet.
2. Het bestuur van een onderdeel van de partij dat de verkiezingen voorbereidt maakt een verkiezingsplan. In dit verkiezingsplan staat in ieder geval:
 - a. tot wanneer leden zich kandidaat kunnen stellen;
 - b. hoe de kandidatenlijst tot stand komt;
 - c. hoe de lijsttrekker wordt gekozen;
 - d. hoe het verkiezingsprogramma tot stand komt.Het verkiezingsplan moet worden goedgekeurd door de raad van toezicht (landelijk) of de ledenvergadering (afdelingen).
3. Het bestuur beslist over de lengte van de lijst.
4. Het bestuur stelt een kandidaatstellingscommissie en programmacommissie in.

Bepalen lijsttrekker

Vorbereiding bepalen lijsttrekker

Artikel 43: Kandidatenlijst – Lijsttrekker - Selectie

1. Landelijk wordt er een aparte procedure ingericht voor de selectie van de lijsttrekker. Er wordt een lijsttrekkerscommissie ingesteld.
2. In afdelingen kan er in het verkiezingsplan gekozen worden voor het starten van een aparte procedure voor de positie van lijsttrekker. In dat geval wordt een lijsttrekkerscommissie ingesteld.

Artikel 44: Lijsttrekker - Aanmelding

1. Ieder lid van de partij kan zich aanmelden als kandidaat-lijsttrekker.
2. Het bestuur maakt een profielschets. Daarin staat aan welke eisen kandidaten moeten voldoen en hoe leden kunnen solliciteren.

Artikel 45: Lijsttrekker - Lijsttrekkerscommissie

1. De lijsttrekkerscommissie beoordeelt alle kandidaten op basis van de profielschets en de integriteitstoets. De commissie kan kandidaten vragen stellen over hun kennis en vaardigheden, referenties natrekken en extra informatie over hen opvragen. De integriteitstoets wordt uitgevoerd volgens een door het landelijk partijbestuur vastgestelde procedure.
2. De lijsttrekkerscommissie kan besluiten dat een kandidaat niet mee mag doen aan de procedure. Dit kan als er problemen zijn met de integriteit van de kandidaat, als de kandidaat niet voldoet aan de profielschets of als te verwachten is dat de kandidaat schade zal toebrengen aan het aanzien van de partij. De kandidaat wordt hierover direct schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd en kan binnen 48 uur in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. De commissie van geschil en beroep kan besluiten dat de kandidaat toch mag meedoen aan de procedure.
3. De lijsttrekkerscommissie doet onafhankelijk een voordracht aan het bestuur van het onderdeel van de partij.

Artikel 46: Lijsttrekker – Vaststelling advieslijst

Het bestuur stelt de voordracht vast.

Benoeming lijsttrekker

Artikel 47: Lijsttrekker – Wijze van benoeming lijsttrekker

1. Landelijk wordt de lijsttrekker vastgesteld per referendum. Alleen als het niet mogelijk is om de lijsttrekker in een referendum vast te stellen, dan kan het partijbestuur besluiten om de lijsttrekker vast te stellen tijdens een ledenvergadering.
2. In afdelingen kan de lijsttrekker worden vastgesteld per referendum of tijdens een ledenvergadering.

Artikel 48: Lijsttrekker – Benoeming per referendum

1. Een referendum over de vaststelling van de lijsttrekker wordt gehouden voordat de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma worden vastgesteld.
2. Bij het referendum wordt digitaal gestemd.

3. Als er één kandidaat is voordragen, dan wordt de lijsttrekker gekozen in een stemming waarbij gekozen kan worden tussen de voorgedragen kandidaat en geen van de kandidaten. De kandidaat is gekozen als deze de meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen krijgt. Indien de keuze 'geen van de kandidaten' een meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen krijgt, wordt de lijsttrekker tijdens een ledenvergadering gekozen.
4. Als er twee of meer kandidaten zijn, dan nummeren de leden de kandidaten in volgorde van hun voorkeur. Een lid mag zelf bepalen hoeveel kandidaten het nummert. Een lid kan ook aangeven geen van de kandidaten te steunen. De telling begint met de stemmen op de eerste voorkeur. Een kandidaat is gekozen als die meer dan de helft van de geldig uitgebrachte eerste-voorkeurstemmen krijgt. Blanco stemmen zijn niet toegestaan en onthoudingen tellen niet mee. Heeft bij de eerste telling geen kandidaat een meerderheid, dan valt de kandidaat met de minste eerste-voorkeurstemmen af. Daarna worden de stemmen opnieuw geteld: de voorkeuren voor de afgevalen kandidaat vervallen en de volgende voorkeuren schuiven door. Dit proces wordt herhaald totdat één kandidaat een meerderheid van de geldig uitgebrachte eerste-voorkeurstemmen heeft. Die kandidaat is gekozen.
5. Het presidium (landelijk) of een door de ledenvergadering benoemde stemcommissie (lokaal of provinciaal) controleert of de stemming eerlijk verloopt en stelt de uitslag vast.
6. Een lid kan binnen 24 uur nadat de uitslag is vastgesteld, beroep aantekenen bij de commissie van geschil en beroep als er fouten of onregelmatigheden zijn geweest. De commissie beslist binnen 24 uur over het beroep. Als het beroep gegrond is neemt het bestuur direct een beslissing over de gevolgen voor de uitslag van het referendum.

Artikel 49: Lijsttrekker – Benoeming tijdens een ledenvergadering

1. De lijsttrekker kan worden gekozen in een aparte ledenvergadering die gehouden wordt voordat de kandidatenlijst en het verkiezingsprogramma vastgesteld worden, of in de vergadering waarin de kandidatenlijst wordt vastgesteld.
2. Leden stemmen op de kandidaat van hun keuze. Ze kunnen ook aangeven dat ze geen kandidaat steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan. Onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag. De optie 'geen der kandidaten' telt wel mee voor de uitslag.
3. Als er één (1) kandidaat is voorgedragen, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, dan wordt er gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
4. Als er twee (2) of meer kandidaten zijn, dan is de kandidaat gekozen als die meer dan de helft van de stemmen krijgt. Bij geen volstreekte meerderheid volgt een herstemming tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen. De kandidaat met de meeste stemmen wint. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.

Vaststellen kandidatenlijst

Voorbereiding vaststellen kandidatenlijst

Artikel 50: Kandidatenlijst - Aanmelding

1. Ieder lid van het onderdeel van de partij kan zich aanmelden als kandidaat voor de kandidatenlijst.
2. In bijzondere gevallen kan het bestuur gemotiveerd een uitzondering maken om iemand op de advieslijst te zetten die nog geen lid is van de partij, of die om geldige redenen niet op tijd lid kon worden. Deze uitzondering moet worden gegeven voordat de stemming plaatsvindt waarmee de kandidatenlijst wordt vastgesteld. Op de dag waarop de lijst wordt ingeleverd moet de kandidaat lid zijn van de partij.

Artikel 51: Kandidatenlijst - Kandidaatstellingscommissie

1. De kandidaatstellingscommissie beoordeelt alle kandidaten op basis van de profielschets en de integriteitstoets. De commissie kan kandidaten vragen stellen over hun kennis en vaardigheden, referenties natrekken en extra informatie over hen opvragen. De integriteitstoets wordt uitgevoerd volgens een door het landelijk partijbestuur vastgestelde procedure.
2. De kandidaatstellingscommissie kan besluiten dat een kandidaat niet mee mag doen aan de procedure. Dit kan als er problemen zijn met de integriteit van de kandidaat, als de kandidaat niet voldoet aan de profielschets of als te verwachten is dat de kandidaat schade zal toebrengen aan het aanzien van de partij. De kandidaat wordt hierover direct schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd en kan binnen 48 uur in beroep gaan bij de commissie voor geschil en beroep. De commissie van geschil en beroep kan besluiten dat de kandidaat toch mag meedoen aan de procedure.
3. De kandidaatstellingscommissie schrijft onafhankelijk een advies over alle kandidaten die wel mogen meedoen en doet een voorstel voor de volgorde van de kandidatenlijst (de advieslijst). Daarbij streeft de commissie naar een evenwichtige advieslijst die de hele samenleving vertegenwoordigt.
4. Kandidaten die niet op de advieslijst zijn geplaatst mogen hun kandidatuur handhaven. Dat wil zeggen dat zij zich zonder adviesplek van de kandidaatstellingscommissie toch verkiesbaar stellen voor een plek op de kandidatenlijst. Kandidaten die wel op de advieslijst staan mogen zich bij de vaststelling van de lijst kandidaat stellen voor een hogere plek.
5. De commissie deelt de advieslijst, de namen van alle kandidaten (voor zover zij zich niet hebben teruggetrokken) en de adviezen met het bestuur.

Artikel 52: Kandidatenlijst – Vaststellen advieslijst

1. Het bestuur stelt de advieslijst vast.
2. Het bestuur informeert de kandidaten over hun plek op de lijst voordat de lijst openbaar wordt. Kandidaten krijgen dan de kans om zich terug te trekken.
3. Het bestuur publiceert daarna de advieslijst en zorgt voor het vervolg van de vaststellingsprocedure.

Vaststellen kandidatenlijst

Artikel 53: Kandidatenlijst - Wijze van vaststelling kandidatenlijst

1. Landelijk worden kandidatenlijsten vastgesteld per referendum. Alleen als het niet mogelijk is om de kandidatenlijst in een referendum vast te stellen, dan kan het bestuur van een onderdeel van de partij besluiten om de kandidatenlijst vast te stellen tijdens een ledenvergadering.
2. In afdelingen kunnen kandidatenlijsten worden vastgesteld per referendum of tijdens een ledenvergadering.

Artikel 54: Kandidatenlijst – Vaststelling per referendum

1. De stemgerechtigde leden in een onderdeel van de partij stellen de kandidatenlijst in een referendum vast.
2. Bij het referendum over de advieslijst wordt digitaal gestemd.
3. De definitieve kandidatenlijst wordt vastgesteld op basis van twee onderdelen:
 - a. de uitslag van de stemming onder de leden, en
 - b. de volgorde op de door het bestuur vastgestelde advieslijst.Waarbij de uitslag van de stemming onder de leden voor vijftig (50) procent meetelt en de volgorde op de door het bestuur vastgestelde advieslijst voor vijftig (50) procent.
4. Als twee of meer kandidaten daarna evenveel punten hebben, is de uitslag van de stemming onder de leden doorslaggevend.
5. De uitslag van de stemming onder de leden wordt als volgt bepaald:
 - a. Leden stemmen op hun voorkeurslijst;
 - b. Elke kandidaat krijgt punten op basis van zijn of haar plek op die lijst. De hoogstgeplaatste kandidaat krijgt evenveel punten als er kandidaten op de advieslijst staan. De volgende kandidaat krijgt één punt minder, enzovoort;
 - c. Alle punten van de leden worden per kandidaat opgeteld. De kandidaat met de meeste punten komt als eerste op de lijst, de volgende als tweede, enzovoort.
6. Het presidium (landelijk) of een door de ledenvergadering benoemde stemcommissie (afdelingen) controleert of de stemming eerlijk verloopt en stelt de uitslag vast.
7. Een lid kan binnen 24 uur nadat de uitslag is vastgesteld, beroep aantekenen bij de commissie van geschil en beroep als er fouten of onregelmatigheden zijn geweest. De commissie beslist binnen 24 uur over het beroep. Als het beroep gegrond is neemt het bestuur direct een beslissing over de gevolgen voor de uitslag van het referendum.
8. De ledenvergadering kan het bestuur mandaat geven om lijstduwers toe te voegen aan de kandidatenlijst.

Artikel 55: Kandidatenlijst – Vaststelling tijdens een ledenvergadering

1. Tijdens een ledenvergadering wordt per plek op de kandidatenlijst gestemd, te beginnen met de hoogste plek die ingevuld moet worden. Kandidaten zijn degenen die op de advieslijst op die plek staan, degenen die lager op de advieslijst staan en degenen die niet op de advieslijst staan maar hun kandidatuur hebben gehandhaafd.
2. Leden stemmen op de kandidaat van hun keuze. Ze kunnen ook aangeven dat ze geen kandidaat steunen. Blanco stemmen zijn niet toegestaan. Onthoudingen tellen niet mee voor de uitslag. De optie 'geen der kandidaten' telt wel mee voor de uitslag.

3. Een kandidaat is gekozen als die meer dan de helft van de stemmen krijgt. Bij geen volstreekte meerderheid volgt een herstemming tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen. Is meer dan de helft van de stemmen tegen beide kandidaten, dan worden zij afgewezen en schuiven de kandidaten voor de volgende plekken op. Anders wint de kandidaat met de meeste stemmen. Bij een gelijk aantal stemmen beslist het lot.
4. Is voor een functie maar één kandidaat gesteld, dan wordt die benoemd bij acclamatie. Als echter één lid om stemming vraagt, dan wordt er gestemd. De kandidaat is gekozen als het aantal stemmen voor de kandidaat groter is dan het aantal stemmen tegen.
5. De ledenvergadering kan het bestuur mandaat geven om lijstduwers toe te voegen aan de kandidatenlijst.

De ledenvergadering kan het bestuur mandaat geven om lijstduwers toe te voegen aan de kandidatenlijst. Voorbereiden en vaststellen verkiezingsprogramma

Artikel 56: Verkiezingsprogramma – Voorbereiding

Het conceptverkiezingsprogramma wordt opgesteld door de programmacommissie.

Artikel 57: Verkiezingsprogramma – Vaststelling en publicatie conceptprogramma

1. Het bestuur van het onderdeel van de partij stelt het conceptverkiezingsprogramma vast.
2. Het bestuur publiceert het conceptverkiezingsprogramma op de website van de partij en zorgt voor het vervolg van de vaststellingsprocedure.
3. Het bestuur organiseert een bijeenkomst waarin leden, na publicatie van het conceptverkiezingsprogramma, ideeën kunnen aandragen om het verkiezingsprogramma aan te vullen of te verbeteren. Het bestuur kan deze ideeën omzetten in één of meer amendementen.

Artikel 58: Verkiezingsprogramma – Vaststelling

1. Het verkiezingsprogramma wordt vastgesteld tijdens een ledenvergadering.
2. Het verkiezingsprogramma is amendeerbaar.

Met een andere partij meedoen aan de verkiezingen

Artikel 59: Met een andere partij meedoen aan verkiezingen

Met goedkeuring van het landelijk partijbestuur kan de ledenvergadering van een onderdeel van de partij besluiten om samen met een andere politieke partij als samenvoeging van aanduidingen mee te doen aan de verkiezingen.

Artikel 60: Met een andere partij meedoen aan verkiezingen – Verkiezingsreglement

1. Als wordt besloten tot deelname aan een verkiezing als samenvoeging van aanduidingen, dan stelt het bestuur van het onderdeel van de partij een verkiezingsreglement vast. Dit reglement vervangt de regels uit het huishoudelijk reglement over de voorbereiding van verkiezingen en wordt gepubliceerd op de website van het onderdeel van de partij. Het verkiezingsreglement bevat in elk geval:
 - a. de procedure van kandidaatstelling voor een gezamenlijke kandidatenlijst;

- b. de procedure van verkiezing van een lijsttrekker;
- c. de procedure voor de totstandkoming van een programma.

Coalitiedeelname

Artikel 61: Coalitiedeelname

1. Als een fractie samen met andere partijen een coalitieakkoord wil sluiten, moet de fractie eerst uitleg geven aan de ledenvergadering van het onderdeel van de partij. Dit gebeurt voordat het akkoord wordt ondertekend.
2. De partij kan alleen meedoen aan een coalitie als de ledenvergadering daarmee akkoord gaat.

Verantwoording

Artikel 62: Verantwoording fractie

Een fractie stuurt elk jaar een inhoudelijk verslag naar de ledenvergadering van het onderdeel van de partij.

Functioneren

Artikel 63: Functioneren fractieleden

1. Het bestuur van het onderdeel van de partij, of een commissie die door het bestuur is aangewezen, voert minimaal elke twee jaar een gesprek met de gekozen fractieleden en bestuurders over hun werk. De fractievoorzitter of een ander daartoe door de fractie aangewezen fractielid mag bij de gesprekken met de gekozen fractieleden aanwezig zijn.
2. Van elk gesprek wordt een verslag gemaakt. Het fractielid krijgt voordat het verslag wordt vastgesteld de kans om opmerkingen te maken over de tekst.
3. Bij de volgende verkiezingen worden de verslagen van deze gesprekken gedeeld met de kandidaatstellingscommissie.

Hoofdstuk 6: Samenwerking

Artikel 64: Neveninstellingen

1. Organisaties die door het partijbestuur zijn aangewezen als neveninstelling moeten hun statuten voordat deze worden vastgesteld laten goedkeuren door het partijbestuur. Ook eventuele wijzigingen in die statuten moeten door het partijbestuur worden goedgekeurd.
2. De relatie tussen een aangewezen neveninstelling en de partij wordt vastgelegd in een convenant dat door het partijbestuur met de neveninstelling wordt gesloten.